

24. 8. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ověřování podpisů na směnkách

Ověření podpisu dlužníka na směnce může mít pro její praktickou vymahatelnost zásadní význam. S tímto ověřením bývají v praxi spojeny potíže pramenící z obavy, aby osobě ověřující podpis na směnce nevznikl podpisem ověřovací doložky směnečný závazek. Tento článek by snad mohl tyto obavy rozptýlit a poskytnout věřitelům praktické rady, jak zajistit lepší vymahatelnost směnek.

GLATZOVA & Co.

Vlastník směnky se může domáhat zaplacení v ní uvedené částky prostřednictvím návrhu na vydání směnečného platebního rozkazu. Předpokladem úspěšného návrhu na vydání směnečného platebního rozkazu je předložení platné směnky. Směnečný dlužník se poté může podáním námitek směnečnému platebnímu rozkazu bránit. Jednou z oblíbených námitek je nepravost podpisu dlužníka na směnce.

Směnka je soukromoprávní listinou, které se od veřejnoprávních liší právě tím, že lze rozporovat jejich pravost, případně pravost podpisu některého dlužníka na listině.

Dle judikatury Nejvyššího soudu ČR musí v případě včasné námitky nepravosti podpisu dokazovat jeho pravost věřitel, jelikož je osobou, která se práv z listiny dovolává.[1] Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, navíc nyní v § 565 výslovně stanoví, že "Je na každém, kdo se dovolává soukromé listiny, aby dokázal její pravost a správnost...". V případě námitky nepravosti podpisu na směnce tak věřiteli automaticky vznikají komplikace s prokazováním pravosti podpisu.[2] Spory o pravost směnek a podpisů na nich lze tedy logicky často očekávat.

Jednou z možností, jak se komplikacím s prokazováním pravosti podpisu dlužníka na směnce vyhnout, je úřední ověření podpisu dlužníka na směnce. Ověření podpisu není podmínkou pro platné vystavení směnky, směnečný zákon s ním nijak nepočítá a ověření nemá na platnost směnky žádný vliv. Jde však o cennou pomoc při dokazování pravosti podpisu na směnce a zvyšuje tedy její praktickou vymahatelnost.

Možnost ověření podpisu na směnce

V praxi se občas setkáváme se snahou klientů ověřovat podpisy na směnkách, která naráží na neochotu tyto podpisy ověřovat z obavy, že ověřující osobě (např. notáři nebo úřední osobě provádějící ověření na obecním úřadě) vznikne směnečný závazek. Ověřování podpisů na směnkách je z těchto důvodů také častým cílem právního humoru a ne úplně vážných kancelářských diskurzů.

Směnka je abstraktní cenný papír, jehož obsah se vykládá velice formalisticky. Dle § 31 odst. 3 zákona č. 151/1950 Sb, směnečného a šekového, platí, že ten, kdo připojí na čelní stranu směnky svůj podpis i bez uvedení jakýchkoliv dalších údajů nebo doložek, je směnečný rukojmí (tzv. holý aval). Směnečný rukojmí pak ručí za úhradu částky, na kterou je směnka vystavena. Podpis osoby, která ověřuje podpis na směnce, však nevede ke vzniku směnečného rukojemství, jelikož se nejedná o právní jednání, jehož účelem je osobně směnečně zavázat podpisatele či jím reprezentovaný

subjekt, ale jde o zákonný postup při ověření podpisu na listině.[3] Obavy ze vzniku směnečného závazku při ověření podpisu na směnce jsou proto liché a ověřování podpisů na směnkách by v praxi nemělo nic bránit.

Jiné možnosti a rámování směnek

V případě, kdy úřední osoba odmítá ověřit podpis na směnce z obav ze vzniku směnečného závazku, je možné jí vnímané riziko zavázání se za úhradu směnky snížit orámováním směnky v rámci listiny, na niž se směnka nachází, a umístěním ověřovací doložky mimo rám směnky. Judikatura Nejvyššího soudu i Ústavního soudu se shoduje, že orámování směnky odděluje směnku od zbytku listiny, pokud je z grafické úpravy zřejmé, že jeho účelem je takové oddělení. Text na listině mimo rám směnky již není její součástí a nemá na obsah směnky vliv.[4]

Orámování směnky tak může být i způsobem, jak zabezpečit úřední osobu ověřující podpis o tom, že jí z ověření podpisu na směnce nevznikne směnečný závazek. S ohledem na dostupnou judikaturu k rámování směnek pro ni může být umístění ověřovací doložky mimo rám směnky pocitově bezpečnější variantou, se kterou bude spíše souhlasit.

Každý rámeček, například v rámci směnky sloužící jako pomůcka při jejím vyplnění, však neznamena oddělení obsahu rámečku od zbytku směnky nebo od zbytku listiny.[5]

Pokud ověření podpisu na směnce není z jiných důvodů možné, může být v některých situacích praktické k posílení postavení vlastníka směnky zajistit v době jejího podpisu např. obrazový a zvukový záznam podpisu směnky směnečným dlužníkem, ovšem s jeho souhlasem a za splnění zákonných podmínek stanovených zejména předpisy upravujícími nakládání s osobními údaji. Jinou variantou může být prohlášení třetí osoby o tom, že podpis směnečného dlužníka je pravý. Tato osoba poté může v soudním řízení o zaplacení směnky figurovat jako svědek, což znamená, že váha její výpovědi bude v řízení posuzována s ohledem na její nestrannost a důvěryhodnost. Osoba činící prohlášení musí být vždy nestranná a důvěryhodná, aby soudu nevznikla pochybnost, zda prohlášení nebylo provedeno až po podpisu směnky. Prohlášení osoby, která bude mít zájem na úhradě směnky jejím vlastníkov, tak logicky nebude mít žádnou váhu. Takové prohlášení není v žádném případě plnohodnotnou náhradou za úřední ověření podpisu.

Pokud by se takové prohlášení o pravosti podpisu nacházelo na směnce, mohlo by s ohledem na výše uvedený formalismus při výkladu směnek znamenat vznik směnečného závazku ve formě ručení za úhradu směnky. Pokud ale bude umístěno mimo rám směnky a tím od směnky v rámci listiny jasně odděleno, jsem přesvědčen, že osobě činící prohlášení v souvislosti se směnkou žádný závazek nevznikne.

Závěr a doporučení

Ověřování podpisů na směnkách není podmínkou jejich platnosti, ale výrazně zvyšuje úspěšnost a komfort jejich vymáhání v soudním řízení. Ověření podpisu dlužníka na směnce proto doporučujeme provést vždy, kdy to bude možné. Podpis ověřující osoby na směnce neznamena vznik směnečného závazku pro tuto ověřující osobu. V případě trvání obav ověřující osoby ze vzniku směnečného závazku lze ověřovací doložku umístit na listinu, na které se nachází směnka, mimo rám ohraničující směnku pro zvýšení její jistoty.

Mgr. Petr Janíček

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

[1] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 Cdo 3478/2007

[2] K prokazování pravosti podpisů viz ČERNOHLÁVEK, Josef. Spory o pravost podpisu a znalecké posudky. Buletin advokacie. Publikováno 09.05.2016. Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[3] KOTÁSEK, Josef. § 1 (Náležitosti směnky cizí). In: KOTÁSEK, Josef. Zákon směnečný a šekový: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2017-8-17]. ASPI_ID KO191_1950CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.

[4] např. rozsudek Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 5 Cmo 780/97, uveřejněný v časopise Soudní rozhledy, č. 7, ročník 1999, citovaný v rozsudku Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 Cdo 722/2010

[5] O této problematice a přisuzování přílišného významu rámečkování viz Kotásek, Josef; Co si osmý senát Vrchního soudu v Praze za rámeček nedá, 11. 10. 2011, dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)
- [Daňové změny a novinky 2026: Nová pravidla pro zaměstnanecké opce a benefity i změny v DPH u nemovitostí](#)
- [Společníci by neměli fakturovat své společnosti](#)
- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)